# Bespreeknotitie voor commissievergadering

Commissievergadering Samenleving & Bestuur 12 juni 2025

Indienen definitieve versie uiterlijk donderdag vóór de agendacommissie.

**Onderwerp: beschadiging en vermissing kunstcollectie gemeente Maashorst**

| | | |
|---|---|---|
| Datum verzoek | : | 28 mei 2025 |
| Fractie | : | Gewoon Uden |
| Indiener | : | Ruud Geerders |

**Inleiding**

Op 7 november 2013 heeft de gemeenteraad van Uden een motie aangenomen waarin het college de opdracht kreeg de kunstcollectie te inventariseren en over deze collectie in overleg te treden met de raad (bijlage 1). Het college heeft vervolgens in juli 2016 de kunstcollectie laten taxeren (bijlage 2). Naar aanleiding hiervan heeft het college aan de raad voorgesteld om bepaalde werken in bruikleen te geven aan het Museum voor Religieuze Kunst en een deel van de kunstwerken in het gemeentehuis te laten hangen. De rest van de kunstwerken zou door de rechtmatige kunstenaar teruggekocht worden of worden geveild. De werken die niet geveild zouden kunnen worden, zouden worden overgedragen aan stichting Onterfd Goed (zie het collegeadvies van 6 september 2018, bijlage 3).

Naar aanleiding van vragen vanuit de raad over de stand van zaken met de kunstcollectie heeft wethouder Van den Broek op 9 november 2023 toegezegd in de loop van 2024 de inventarisatielijst van de kunstcollectie van de gemeente te verstrekken (zie toezegging 116, bijlage 4). Hierna heeft het college op 12 november 2024 een raadsinformatiebrief verstrekt over de kunstcollectie (bijlage 5). Daarin staat dat naar voren is gekomen dat een deel van de kunstwerken van de voormalig gemeente Uden niet meer in het bezit van de gemeente is. Een aantal kunstwerken heeft schade (water en schimmelvorming) opgelopen tijdens de verbouwing van het gemeentehuis. Deze zijn weggegooid. Hiernaast bleken 46 andere kunstwerken, waaronder een kunstwerk van Andy Warhol, niet meer in bezit te zijn van de gemeente. Het college gaf aan niet met zekerheid te kunnen vaststellen of deze zijn weggegooid of zijn gestolen. Ten slotte staat in de raadsinformatiebrief dat het college een opdracht heeft verstrekt aan een extern onderzoeksbureau om te komen tot objectieve en onafhankelijke waarheidsvinding rondom de kunstcollectie.

Op 22 april 2025 heeft het college de raad met een raadsinformatiebrief geïnformeerd over het extern onderzoek naar de kunstcollectie (bijlage 10) Opvallend is dat deze raadsinformatiebrief zich concentreert op de 46 vermiste kunstwerken. Over de andere werken, die schade hebben

opgelopen en zijn weggegooid, staat geen nieuwe informatie in de raadsinformatiebrief. De bestuurlijke reactie van het college aan de raad gaat ook enkel over de vermiste kunstwerken, niet over de kunstwerken die zijn weggegooid omdat deze schade hebben geleden.

Uit het extern onderzoek blijkt dat tijdens de verbouwing van het gemeentehuis en hierna de kunstwerken onbeschermd zijn opgeslagen in de kelder van het gemeentehuis en verschillende keren zijn verplaatst. Er kan niet met zekerheid worden vastgesteld wat er met de vermiste kunstwerken is gebeurd. Waarschijnlijk zijn deze, samen met de beschadigde kunstwerken, met het grofvuil meegegaan. Het ontbreken van beleid, procedures en eigenaarschap rondom kunstwerken, en het gegeven dat de kunstwerken tijdens de verbouwing onvoldoende aandacht hebben gekregen, is daar debet aan, zo geeft het college aan. Ook bleken er geen procedures of richtlijnen te zijn over de registratie, de opslag, het conserveren en het beveiligen van de kunstwerken.

Gewoon Uden is verbijsterd over de gang van zaken. Hier is sprake van pure kapitaalvernietiging. Het college geeft aan dat de 46 vermiste kunstwerken een taxatiewaarde hebben van € 22.335 (zie pagina 4 van het extern onderzoek). Dit is echter buiten de beschadigde kunstwerken gerekend met het prijspeil 2016. Als de beschadigde kunstwerken worden meegerekend (de gele en rode rijen in de inventarisatielijst, bijlage 7), komen we – als we goed rekenen – uit op 149 (hoogstwaarschijnlijk) weggegooide kunstwerken met anno 2025 in totaal een waarde van € 70.478.[1] Dit bedrag had ten gunste van de kunstsector kunnen komen, zoals Gewoon Uden heeft voorgesteld. In plaats daarvan is dit bedrag nu in rook opgegaan. Dit terwijl de gemeenteraad van Uden, waaronder Gewoon Uden, in 2013 al heeft gewaarschuwd dat goede opslag en conservering van een kunstcollectie gepaard gaat met aanzienlijke kosten.[2] Het is pijnlijk duidelijk geworden wat het risico is als dit niet goed gebeurt.

Verder merkt Gewoon Uden op dat zaken onduidelijk blijven, omdat het extern advies zich geconcentreerd heeft op de vermiste kunstwerken en niet op de beschadigde kunstwerken. Bovendien staat in het onderzoek dat er meer kunstwerken zouden zijn dan op het overzicht kunstcollectie oud-Uden vermeld staan. Daarmee is ook onduidelijk of er niet meer kunstwerken zijn weggegooid en/of vermist.

**Doel**

Gewoon Uden wil (kort weergegeven) weten wat er precies gebeurd is met de kunstcollectie van de gemeente Maashorst, hoe de situatie met beschadigde en verdwenen kunstwerken heeft kunnen ontstaan en hoe groot de schade nou precies is. Daarnaast vraagt Gewoon Uden aan andere fracties om zich een oordeel te vormen over hoe is omgesprongen met de kunstcollectie van de gemeente.

---

[1] De taxatiewaarde in 2016 van deze kunstwerken is volgens onze berekening € 54.085. Rekening houdend met inflatie, berekend via www.berekenhet.nl/modules/beleggen/inflatie.html, komen we op een bedrag van € 70.478 uit.

[2] Zie de aangenomen motie van 7 november 2013 (bijlage 1) en deze verworpen motie van 7 november 2013.

| **Vragen aan de commissie** |
|---|
| Aan de andere fracties heeft Gewoon Uden de volgende vragen:<br>- Wat vinden andere fracties van hoe is omgesprongen met de kunstcollectie van de gemeente Maashorst, in het licht van controlerende taak van de raad?<br>- Hoe beoordelen de andere fracties deze gang van zaken? |

| **Vragen aan het college** |
|---|
| Aan het college heeft Gewoon Uden de volgende vragen:<br>- Hoeveel kunstwerken zijn er nu precies beschadigd geraakt en/of verdwenen en welke waarde hebben deze kunstwerken anno 2025 (ongeveer)? Dit mede in het licht van hetgeen in het extern onderzoek staat, namelijk dat er meer kunstwerken zouden zijn dan op het overzicht kunstcollectie oud-Uden vermeld staan.<br>- Waarom is de kunstcollectie van de oud-gemeente Landerd niet geïnventariseerd?<br>- Waarom is er enkel extern onderzoek gedaan naar de vermiste kunstwerken en niet naar de beschadigde kunstwerken?<br>- Hoe heeft de situatie met beschadigde en vermiste kunstwerken in de praktijk kunnen ontstaan? Waarom zijn de kunstwerken niet op een fatsoenlijke manier bewaard?<br>- In het extern onderzoek en de raadsinformatiebrief van het college staat dat het ontbreken van beleid, procedures en eigenaarschap rondom kunstwerken debet is aan de ontstane situatie. Met name dat laatste is opvallend, omdat eigenaarschap één van de vijf kernwaarden is van de gemeente Maashorst (zie bijvoorbeeld pagina 3 van het Bestuursakkoord 2022-2026 'Samen bouwen we Maashorst'). Hoe kan het dat er zo is tekortgeschoten op één van vijf kernwaarden van de gemeente? |

Bijlagen:

1. Aangenomen Motie Kunstcollectie gemeenteraad Uden (7 november 2013)
2. Apresa – taxatierapport kunst van gemeente Uden (mei 2016)
3. Collegeadvies kunstcollectie gemeente Uden (6 september 2018)
4. Toezegging 116 gemeenteraad Maashorst (9 november 2023)
5. Collegevoorstel Stand van zaken kunstcollectie (12 november 2024)
6. Raadsinformatiebrief Kunstcollectie gemeente Maashorst (12 november 2024)
7. Inventarisatielijst van de kunstcollectie van de gemeente Maashorst (bijlage bij Raadsinformatiebrief Kunstcollectie gemeente Maashorst, 12 november 2024)
8. Rapportage van Bureau Integriteit Nederlandse Gemeenten (BING) onderzoek kunstcollectie Maashorst (15 april 2025)
9. Tijdlijn van Bureau Integriteit Nederlandse Gemeenten (BING) onderzoek kunstcollectie Maashorst (8 april 2025)
10. Raadsinformatiebrief Vermissing kunstcollectie gemeente Maashorst (22 april 2025)
11. Bestuurlijke reactie van het college op het rapport van de extern onderzoekers (22 april 2025)